

Vergaderjaar 2017–2018

29 427

ILO-verdragen

Nr. 115

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 juni 2018

Tijdens de 106^e Internationale Arbeidsconferentie (IAC) van 2017 van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) is over de herziening van de aanbeveling over werkgelegenheid bij de overgang van oorlog naar vrede uit 1944 (Nr. 71) verder onderhandeld tussen de drie geledingen van de IAO (werkgevers, werknemers en overheden).

De actualisering betekent dat de Aanbeveling niet alleen van toepassing is op oorlogssituaties maar nu meer toegespitst is op hedendaagse crisissituaties en de nadruk is komen te liggen op wederopbouw en herstel.

De Nederlandse inzet tijdens de onderhandelingen is beschreven in de instructie voor de IAC 2016¹ en IAC 2017². Voor deze inzet bleek tijdens de onderhandelingen brede steun te bestaan. De door Nederland bepleite benadering om de aanbeveling in fasen afhankelijk van de nationale situatie in te voeren is overgenomen. Hierdoor wordt de uitvoerbaarheid van de aanbeveling bevorderd.

De IAC heeft op 16 juni 2017 de tekst van de herziene aanbeveling aangenomen. Conform artikel 19 van de IAO Constitutie moet een IAO Aanbeveling binnen een jaar na de aanneming door de IAC aan de autoriteiten van het desbetreffende land worden toegezonden. Om hieraan tegemoet te komen ontvangt u hierbij de tekst van de aanbeveling.³

¹ Kamerstuk 29 427, nr. 108

² Kamerstuk 29 427, nr. 111

³ http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:3330503.

Aanbeveling 205

De onderhandelingen hebben ertoe geleid dat de geactualiseerde versie van de IAO-aanbeveling meer is toegesneden op hedendaagse crisissituaties, zoals bijvoorbeeld rampen. De focus van de aanbeveling is door de modernisering tevens komen te liggen op wederopbouw en herstel, naast de oorlogssituatie.

De herziene aanbeveling biedt een niet-bindend normatief kader dat zich richt op werkgerelateerde maatregelen om de verwoestende gevolgen van conflicten en rampen in samenlevingen te voorkomen en te bestrijden, met bijzondere aandacht voor kwetsbare bevolkingsgroepen, zoals als kinderen, jongeren, vrouwen en ontheemden.

De aanbeveling besteedt in het bijzonder aandacht aan:

- preventie van conflicten en rampen door rampenparaatheid en het vergroten van werk- en inkomensmogelijkheden;
- wederopbouw na rampen of conflicten;
- het vergroten van de veerkracht van landen en
- herstel na een crisis.

De aanbeveling gaat ook in op de vraag hoe overheden, werkgevers en werknemers hun rol kunnen en moeten pakken. Preventie, wederopbouw na een crisis of ramp en bevorderen van vrede in conflictsituaties vraagt in iedere situatie om een gedifferentieerde benadering.

Nationaal beleid

Het kabinet is van oordeel dat de inhoud van deze aanbeveling in lijn is met het huidige nationale overheidsbeleid en de wet- en regelgeving.

De aanbeveling biedt voor het kabinet aanknopingspunten om de arbeidsmarktpositie van erkende vluchtelingen in Nederland te versterken. Er is bij deze groep sprake van een grote afstand tot de arbeidsmarkt met name vanwege taal en het in land van herkomst genoten onderwijs. Daarom is het kabinet eind 2017 gestart met het programma *Verdere integratie op de arbeidsmarkt*. In dat programma wordt ingezet op het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van statushouders en Nederlanders met een migratieachtergrond. Bij de nadere uitwerking van het programma zijn de volgende elementen, die ook in de aanbeveling aan de orde komen, van belang: (a) het deelnemen aan technische en beroepsopleidingen; (b) het bevorderen van toegang tot formele arbeidsmogelijkheden, inkomsten genererende regelingen door middel van beroepsopleiding en begeleiding, bijstand bij het vinden van een baan en toegang tot werkvergunningen; (c) de certificering, erkenning en gebruikmaking van vaardigheden en kwalificaties van vluchtelingen en het bieden van toegang tot op maat gemaakte opleidings- en herscholingsmogelijkheden, inclusief intensieve taalcursussen.

Het kabinet richt zich in haar buitenlands beleid, via het beleid voor het verbeteren van opvang in de regio, eveneens op het vergroten van de weerbaarheid van vluchtelingen en hun gastgemeenschappen door hen kansen te bieden op scholing en werk. Met name in de Syrië regio en de Hoorn van Afrika speelt Nederland een rol van betekenis met oog voor innovatie en inzet van beschikbare instrumenten voor private sector ontwikkeling om opschaling van arbeidsmogelijkheden te versnellen. Daarbij wordt samengewerkt met lokaal werkzame ngo's en maatschappelijke organisaties, zoals werkgevers- en werknemersorganisaties, om bij te dragen aan de sociaal economische ontwikkeling en het bevorderen van stabiliteit in die landen. Tevens zet Nederland zich internationaal in om

uitbuiting en misstanden, waaronder kinderarbeid en mensenhandel en -smokkel, tegen te gaan. Bovengenoemd beleid vormt onderdeel van het beleid voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking zoals beschreven in de beleidsnota Investeren in Perspectief⁴.

Het kabinet verwelkomt Aanbeveling 205 omdat het een waardevol instrument kan zijn in gebieden waar conflicten en rampen plaatsvinden of plaats dreigen te gaan vinden.

Sociale partners

Zoals gebruikelijk zijn de organisaties van werkgevers (VNO-NCW en MKB) en werknemers (FNV, CNV en VCP) geconsulteerd in het kader van deze brief. Hieronder volgt hun gezamenlijke reactie op de bovenstaande tekst. De opmerkingen van de sociale partners ondersteunen de bovenstaande inzet van het kabinet.

Sociale partners stellen vast dat de positie van vluchtelingen op de arbeidsmarkt in Nederland helaas slecht is; van alle vluchtelingen die permanent in Nederland verblijven (en dus verblijfsstatus hebben) werkt na 2–4 jaar slechts 16%. Het is belangrijk dat vluchtelingen sneller integreren en een positieve bijdrage aan onze samenleving kunnen leveren. De werknemersorganisaties verwachten dat het kabinetsprogramma *Verdere integratie op de arbeidsmarkt* hier een bijdrage aan zal leveren en kijken uit naar de resultaten van dit programma.

De sociale partners benadrukken dat de aanbeveling door zou moeten werken in het beleid voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Aandacht voor *Decent Work* en het respecteren van vakbondsrechten is daarbij cruciaal. De crisisrespons zou zich vooral moeten richten op duurzame werkgelegenheid en ondernemingen, en deze respons moet in overeenstemming zijn met relevante internationale arbeidsnormen.

Tevens vragen de sociale partners de Nederlandse overheid om in haar diplomatieke contacten met andere landen te benadrukken dat sociale partners een essentiële rol spelen bij het voorkomen van crisissituaties. Aanbeveling 205 geeft aan dat lidstaten maatregelen moeten nemen, met name in landen waar het risico van een conflict of een ramp voorspelbaar is, om in overleg met werkgevers- en werknemersorganisaties veerkracht op te bouwen om crises te voorkomen en sociaaleconomische ontwikkeling en *decent work* te bevorderen.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. Koolmees

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnota-s/2018/05/18/pdf-beleidsnota-investeren-in-perspectief>